

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 17.12.2015
Sayı : 369

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

31.05.2006 Tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması (Mevsimlik Tarım İşçilerinin Sosyal Güvenliği) Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereği için arz ederiz. 07/12/2015

Engin Altay

İstanbul Milletvekili

Levent Gök

Ankara Milletvekili

Özgür Özel

Manisa Milletvekili

Ahmet Akın

CHP Grup Başkanvekili

CHP Grup Başkanvekili

Aytekin Atıcı

Balıkesir Mu

İstanbul Mu

Turhan Özlü

Ali Hancıoğlu

Ankara Mu

Mustafa Çelebi

Mustafa Çelebi

Aylin Nazlıokçu

Murat Bakan

Mustafa Çelebi

Mustafa Çelebi

Aylin Nazlıokçu

Murat Bakan

Mustafa Çelebi

Mustafa Çelebi

Aylin Nazlıokçu

Murat Bakan

Mustafa Çelebi

Mustafa Çelebi

Aylin Nazlıokçu

Murat Bakan

Mustafa Çelebi

Mustafa Çelebi

Aylin Nazlıokçu

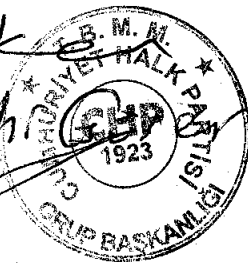
Murat Bakan

Mustafa Çelebi

Mustafa Çelebi

Aylin Nazlıokçu

Murat Bakan

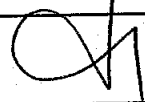
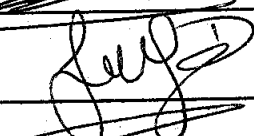
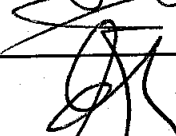
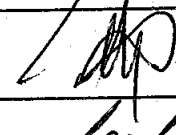
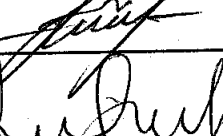
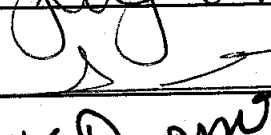
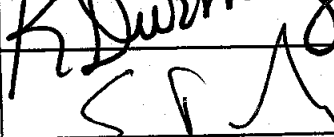
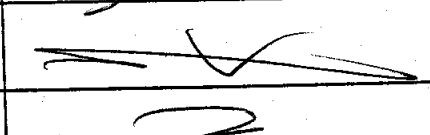
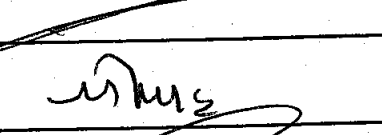
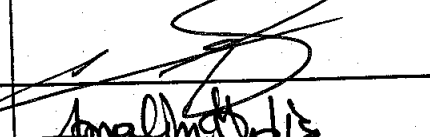
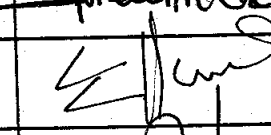
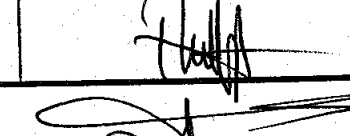
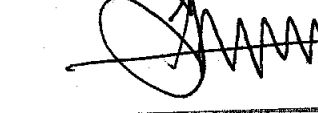
TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Tarım, Orman ve Köylere			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:		19 Aralık 2016		
E.No:		2/485		
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
ayr	re	u	u	MM
TBMM BAŞKANI	A			

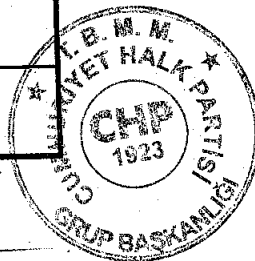
TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
17 Aralık 2015
Numara:

TBMM GENEL YÜRÜK
17 Aralık 2015
No: 11828

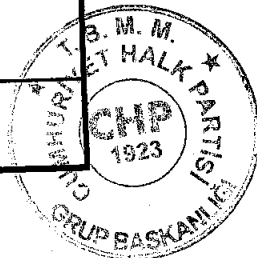
SAFAK PAK, İSTANBUL, Safak Pak

369.... Sayılı Kanun Teklifinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Mehmet Güler	Burdur	
TEKİN BİNGÖL	ANKARA	Tekin Bingöl
Burcu Köksal	Ağırkaradere	Burcu
ÖZCAN YALIN	LİSAR	
Gökçe Akın İlgeri	İst.	
Mahmut Taral	İst.	
Ali Seker	İst.	
Ünaldemir	Zarınoluk	
Yaser TOZON	Bilecik	
Tufan Köse	Görün	
Haydar Akar	Bececi	
Kadim Durmaz	Tokat	K. Durmaz
Sarpin Torkulu	İstanbul	
Zülfikar Tımar	Adana	
Melike Başmeci	Dani	
Mustafa Tuncer	Anıyaz	
Atilla Setel	İzmir	
İbrahim Özdiç	Adana	
Devrim Kök	Antalya	
Nurhan Altınbaş	Bursa	
Okan GAYRANIOĞLU	Erne	
Sibel ÖZDEMİR	İstanbul	

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Dr. Durmuş Ağar	İstanbul	
ALİ YERİT	İzmir	
Mevlüt Duden	Hatay	
Tur Murat Bıçkıl	Manisa	
Onursal ADIGÜZEL	İstanbul	
BARİS KARADENİZ	SINOP	
Yahya TANIRAN	Kocaeli	
Ömer KANAL SALICI	İstanbul	
Ceyda YÜCEER	Adana	
Utku ÇAKIROĞLU	Eskişehir	
Gülcan Yedekci	İstanbul	
M. Hüseyin BOZKURT	Konya	
Selin Yagöz Baka	İzmir	
Kemal Zembek	Samsun	
Mehmet GÜROĞ	E. Antep	
Çetin Osman Budak	Antalya	
A. Tunc ÖZEL	İzmir	
Akin Üstündağ	Muş	
Nurettin Demir	Muş	
Murat, Ali B. İlçin	İzmir	
Nihat Yeşil	Ankara	

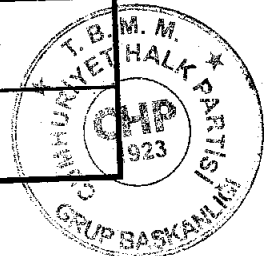
Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Muhammed Arbel	Çoruhlu	M -
Milica Yakıncı	Parti	74
Ömer Şah ALDAN	m-312	
Nihat Bıçkıcı	157	
Orhan SAKBAC	Bursa	
Ufuk Bayraktar	Aile	
Cemal Okan TÜRKER	Eskişehir	
Seyit TORUN	ORDU	
Akif EKİCİ	GAZİANTEP	
Yakup AKKAYA	İstanbul	
Bilgin Tamaykaya	İstanbul	
Kennet Arslan	Dersim	
Gaye Usluer	Eskişehir	
Namık Hacıoğlu	Balıkesir	
Ayhan Uluşahin	Adana	
Elif Doğan Torken	Adana	
Hakkı PEKSEN	Osman	
Kerem Uzun	2019	
Hilmi Yaramacı	Hatay	
Serkan Topal	Hatay	

Brol Ertan

Hatay

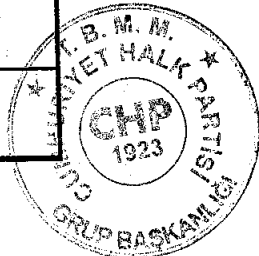
Mehmet Tın

Balıkesir

369 Sayılı Kanun Teklifinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
BARIŞ YALÇINKAYA	İST	
MARCELIN KURBAN	MANİSA	
Muhammed İNCE	YALOVA	
Lale Karabıyık	BURSA	
Levent Temiz	İZMİR	
Bolent Yener Bektaşoğlu	ERZURUM	
Ceyhan İnçel	BURSA	
Fatma Kaplan Hürriyet	KOCAELİ	
Erkan Aydin	BURSA	
Zeynep Altın	İSTANBUL	
VEDAT KANDIRCI	ERZURUM	
HANUŞ UOĞ	ANKARA	
Bolent ÖZ	GARANTİ	
İrfan BAKIR	İSPARTA	
M. Akif Hamamcı	İSTANBUL	

GENEL GEREKÇE

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) 2015 Temmuz ayı verilerine göre, tarım sektöründe 5.988.000 kişi istihdam edilmektedir. Yine resmi verilere göre yaklaşık 300.000; tarımda gereksinim duyulan işgücü üzerine yapılan bazı akademik çalışmalara göre ise 750.000 ile 1.200.000 arasında mevsimlik tarım işçisi bulunmaktadır.

2015 yılı Ocak-Temmuz döneminde tarım sektöründe iş kazalarında hayatını kaybeden tarım işçisi sayısı 190'na ulaşmıştır. Bu sayı tarımdaki iş kazaları toplam iş kazalarının %28'i gibi yüksek bir orandadır. Tarım sektöründe sağlıklı kayıt tutulamadığından, gerçek sayının, bunun ne kadar üstünde olabileceği tahmin edilememektedir.

Mevsimlik tarım işçilerinin çalışma ve yaşam koşulları ile ilgili yapılan yasal ve idari düzenlemeler ise iş geçici tarım işçilerinin kayıt altına alınması ve tarımda iş cinayetlerinin önlenmesinde yetersiz kalmakta veya hiç uygulanmamaktadır.

Türkiye'de mevsimlik tarım işçilerinin varlığı, kapitalizmin kırsal alanlarda gelişmesi ile birlikte takip edilebilir. Çukurova'da pamuk üretiminde başlayan hikayeleri, bugün tüm ülkede neredeyse bütün ürünlerin hasat dönemlerini içine alacak şekilde devam etmektedir. Uzun sayılabilecek bu zaman içerisinde birbirinden farklı bölgeler veya şehirler mevsimlik tarım işçisi göçü vermiştir. Örneğin, İç Anadolu'nun köylerinden Çukurova'ya veya Ege'nin dağlık köylerinden pamuk hasadı yapılan ovalarına mevsimlik işçi göçleri yaşanmaktadır. Ancak, 1950'li yıllar Türkiye'nin kırsal alanı için en önemli dönüm noktasıdır. Tarımda makineleşme ile başlayan, daha fazla arazinin tarıma açılması, çiftçiler arasında eşitsiz dağıtılan zirai krediler ve daha pek çok işaretle birlikte kapitalist üretim yapısının kırsal alanda hâkimiyetini ilan ettiği önemli bir dönemdir. Süreç kırsal alanların üretim yöntemlerini ve ilişkilerini olduğu kadar, neden olduğu kitlesel göçlerle kentsel yaşamı yeniden dönüştürmüştür.

Tarımda değişen üretim yöntemleri, daha fazla mevsimlik işgücü talebi yaratırken kentlere doğru gerçekleşen kitlesel göçlere katılamayan kesimlerin mevsimlik işgücüne kaynak oluşturduğu söylenebilir. Bu potansiyeli taşıyanlar ise Güneydoğu Anadolu'daki

ortakçılar olmuştur. 1950-1970 yıllarındaki kente göç verileri Güneydoğu Anadolu'nun kente göçte gerilerde kaldığını göstermektedir. Dolayısıyla bu dönemin en dikkat çekici sosyal olayı olarak kitlesel bir şekilde gerçekleşen kırdan kente göçün yanında, bunun kadar dikkat çekmeyen geleneksel ortaklıktan mevsimlik tarım işçiliğine doğru kitlesel bir yer değiştirmeden daha söz edilebilir. Güneydoğu Anadolu'nun 1980'li yıllardan sonra başlayan göçüne, 1990'lara doğru eklenen 'zorunlu' sıfatı bu bölgenin göçmenlerini mevsimlik tarım işçiliğine adeta kilitlemiştir

Mevsimlik göç, kırsal kesimde yaşayan insanların büyük şehirlere, tarımın yoğun olarak yapıldığı ya da turizmin geliştiği yerlere bir süreliğine çalışmak üzere göç etmeleri ile gerçekleşmektedir. Tarımsal kökenli mevsimlik göçte ise Doğu, Güneydoğu ve Orta Anadolu Bölgelerinde yaşayan insanların çoğunlukla aileleri ile birlikte, yılda ortalama 3-4 aylığına, pamuk, fındık, tütün, çay, üzüm, havuç ve şekerpancarı tarımının yoğun olarak yapıldığı Çukurova, Karadeniz, Ege, Marmara ve İç Anadolu Bölgelerine; ekim, dikim, çapa, sulama, ilaçlama ve hasat dönemlerinde göç ettikleri görülmektedir.

Türkiye'nin kalkınmasında ve nüfusun önemli bir bölümünün geçiminin sağlanmasında etkili olan tarım sektörü, istihdam edilen işgücünün yaklaşık % 22'ni oluşturmakta olup (TÜİK, Eylül 2015), bunun da yarısının mevsimlik tarım işçilerinden oluştuğu tahmin edilmektedir. Sayıları azımsanamayacak ölçüde fazla olan mevsimlik tarım işçilerinin yaşam ve çalışma koşulları insan onuruna yakışır düzeyde olmamasının yanı sıra, yeterli yasal korumadan da yoksundur.

Mevsimlik tarım işçilerinin çalışma ve yaşam koşulları ile ilgili yapılan yasal ve idari düzenlemeler ise iş cinayetlerinin önlenmesinde mevsimlik tarım işçilerinin sağlık, ulaşım, eğitimleri ile ilgili sorunlarının çözümünde yetersiz kalmaktadır.

Ne yazık ki, mevsimlik tarım işçileri için 6111 Sayılı Yasa ile 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na eklenen Ek-5 inci maddesinde getirilen haklar sorunun çözümünde katkı sağlayamamıştır. Yine bu işlerde çalışanlar da 2012 yılında çıkarılan 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamına alınmalarına rağmen uygulamada Kanunun öngördüğü koruyucu düzenlemeler ne yazık ki hayata geçirilememiş, iş kazaları artarak devam etmiş, meslek hastalıkları ve sağlık sorunları da ağırlaşmaya devam etmiştir.

Anayasamızın 2'inci maddesi gereğince Türkiye Cumhuriyeti Devleti sosyal hukuk devletidir. Sosyal devlet ilkesi gereğince yurttaşlarımızın sosyal ve ekonomik açıdan

korunması da temel hak ve özgürlüklerin korunması kadar önemlidir. Mevsimlik tarım işçileri açısından çalışma yaşamlarında karşılaştıkları sorunlar ise, yaşam hakları dâhil olmak üzere, sağlık haklarını da içeren temel hak ve hürriyetlerini zedeleyen bir ortam yaratmaktadır. Yine Anayasamızın 60'ncı maddesinde devletin görevleri arasında yurttaşlarının sosyal güvenliklerini sağlama görevi sayılmıştır. Özellikle korunmaya muhtaç kesimlere yönelik pozitif ayrımcılık yapılabileceği Anayasamızın bu maddesinde belirtilmiştir. Mevsimlik tarım işçileri toplumumuzda korunmaya muhtaç kesimlerin arasında en önde gelmektedir.

Bu nedenle, hâlihazırdaki mevzuat düzenlemeleri bu kesimin sorunlarının çözümünde yetersiz kaldığından, en azından sosyal güvencelerini sağlamaya yönelik olarak bir yasal düzenleme gereklidir. Mevsimlik tarım işçilerinin sorunları arasında en önde gelen sorun olarak tanımlanan iş kazalarının önlenmesi ve iş kazaları nedeniyle ortaya çıkan can kayıplarında geride kalan ve hiçbir gelir güvenceleri olmayan aileleri korumaya yönelik olarak iş kazası ve meslek hastalığı sigortası sisteminin, gerekli güvenceyi sağlayacak şekilde, yaygınlaştırılması ve bu sigortanın devlet tarafından karşılanması sosyal devlet anlayışının gereğidir.

Aynı zamanda bu kesimlerin genel sağlık sigortası yönünden ortaya çıkan sorunlarının çözümü, şartları ağır olan uzun vadeli sigorta kollarından faydalanabilmeleri için istenilen şartların hafifletilmesi ve teşvik sistemi gereklidir.

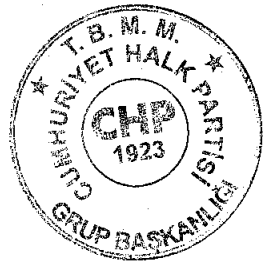
Bu Kanun teklifi ile

- Ülkemizde geçici tarım işçilerinin kayıt altına alınması teşvik edecek düzenlemelerin yürürlüğe konularak ileriye yönelik daha sağlıklı tedbirlerin alınması ve politikaların oluşturulabilmesi,
- Geçici tarım işçilerinin, tarım işçisi olarak çalıştıkları dönemde elde ettikleri gelirin gelir testi hesaplamasının dışına çıkarılması ve uzun vadeli sigorta kolları için hesaplanan primin yarısının devlet tarafından karşılanarak sigorta yaptırmaya teşvik edilerek iş kazası, meslek hastalıkları, ölüm, emeklilik vb. açılardan korunması,
- Emeklilik yaşı geldiğinde emeklilik için gerekli şartları tamamlamalarının sağlanarak yaşlılıklarının güvence altına alınması,
- Mevsimlik tarım işçilerinin uzun vadeli sigorta kolları için hesaplanan primin yarısının devlet tarafından karşılanarak sigortalı olmaya teşvik edilmeleri,

- Geçici mevsimlik tarım işçilerinin tamamının sosyal güvenlik çatısı altında girmelerinin sağlanarak bu alandaki sosyal yaranın sarılması,

Amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Bu madde ile tarım ve orman işlerinde süreksiz olarak çalışan ve herhangi bir sosyal güvenlik hakkına sahip olmayan işçilerin kısa vadeli sigorta kollarından iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hakkından yararlanabilmeleri ile bu sigortaya ilişkin sigortalı olanların primlerinin devlet tarafından ödenmesi ve bu tür sigortalılığın gezici mevsimlik işçilerde sürekli ikamet ettikleri mahalden hareket ettiklerinin Kuruma bildirilmesi ile başlatılması ve böylece yolda geçen sürenin de sigortalılıktan sayılması amaçlanmıştır.

Maddenin birinci fıkrası ile Kanunun_4'üncü madde ile isteğe bağlı sigortalılık hükümleri ve 506 sayılı Kanunun geçici 20'nci maddesi kapsamında sigortalı olmayan, kendi sigortalılıklarından dolayı bu kanunlara göre gelir veya aylık almayan ve 15 yaşını doldurmuş olanlardan; tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalışanların, il ve ilçelerde Kuruma başvurarak talepte bulundukları tarihten itibaren sigortalı sayılmaları sağlanmaktadır. Böylece işe başlama ile sigortalı sayılma tarihi arasındaki zaman kaldırılmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasında madde kapsamındaki sigortalılığın, 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi dâhil olmak üzere, 4'üncü maddeye istinaden sigortalı olarak çalışmaya başlayanların çalışmaya başladıkları tarihten, sigortalılıklarını sona erdirmeye talebinde bulunanların talep tarihinden, prim borcu bulunanlardan talepte bulunanların primi ödenmiş son günden, gelir ya da aylık talebinde bulunanların aylığa hak kazanmış olmak şartıyla talep tarihinden ve ölen sigortalının ölüm tarihinden itibaren sona ereceği hüküm altına alınmıştır.

Üçüncü fıkrasında madde kapsamındaki sigortalıların 4'üncü madde kapsamında çalışmaları halinde, bu madde kapsamındaki sigortalılıklarını sona ereceği, 4'üncü madde kapsamında çalışmanın sona ermesi halinde, bu madde kapsamında çalışmaya başlamaları dolayısıyla Kuruma bildirimde bulunulması halinde başvuruyu takip eden günden itibaren bu madde kapsamında sigortalılıklarının kendiliğinden başlayacağı hüküm altına alınmaktadır.

Dördüncü fıkrada tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalışanların 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacakları, bunlar hakkında bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları hükümlerinin aynen uygulanması düzenlenmektedir.

Beşinci fıkrada madde kapsamındaki sigortalıların sigortalılıkları sona erdiğinde istekleri halinde Kanun'un 50'inci maddesinde tanımlanan isteğe bağlı sigorta hükümlerinden yararlanma hakkını düzenlemektedir.

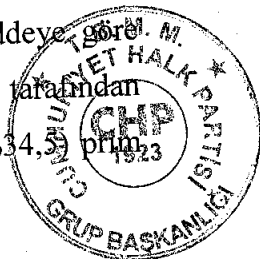
Altıncı fıkrada madde hükümlerine tabi sigortalıların iş kazası ve meslek hastalığı ile genel sağlık sigortası sigorta kollarından sağlanan yardımlardan sigortalılıklarının tescil edildiği tarihten itibaren yararlanmaya hak kazanmaları sağlanmaktadır.

Yedinci fıkrada madde kapsamındaki sigortalıların iş kazası ve meslek hastalığı halinde durumun, kendilerince veya işverenlerince kolluk kuvvetlerine derhal, Kuruma ise en geç üç iş günü içinde bildirilmesi, ayrıca, adli ve idari makamların kendilerine ulaşan iş kazaları ve meslek hastalıkları konusunda Kuruma bilgi vermeleri hüküm altına alınmaktadır.

Sekizinci fıkrada madde kapsamında sigortalı sayılanlar için, 82'inci maddeye göre belirlenen prime esas kazancın alt sınırından hesaplanacak gelir üzerinden % 2 oranındaki iş kazası ve meslek hastalıkları sigortası primi devlet tarafından ödeneceği, bu sigortalılığın, Kuruma bildirilmek ve ulaşırları mahalde en geç yedi gün içinde işe başlamaları kaydıyla, mevsimlik gezici işçilerin sürekli ikamet ettikleri mahalden geçici çalışmaya gittikleri mahalle hareket ettikleri gün başlayacağı, bu sigortanın Kuruma bildirimi ve primin ödenmesine ilişkin esas ve usullerin Maliye Bakanlığı ve Kurum tarafından birlikte belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Dokuzuncu fıkrada madde kapsamında sigortalı sayılanlar ile bakmakla yükümlü oldukları kişilerin, sigortalılıkları dolayısıyla elde ettikleri her türlü gelirin, Kanunun 80'inci maddesinde belirlenen ve 60'ncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanlar için Kurumca belirlenecek test yöntemleri ve veriler kullanılarak tespit edilen aile içindeki gelirin kişi başına düşen aylık tutarının hesabında dikkate alınmayacağı düzenlenmiştir.

Onuncu fıkrada madde kapsamında sigortalı sayılanlar için, 82'inci maddeye göre, belirlenen prime esas kazancın alt ve üst sınırı arasında olmak kaydıyla, sigortalı tarafından belirlenen günlük kazancın otuz katının % 27'si oranında (mevcut uygulamada % 34,59 prim

hesaplanacağı, bunun %20'sinin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları, %5'inin(mevcut uygulamada %12) genel sağlık sigortası ve %2'sinin iş kazası ve meslek hastalıkları sigortası primi sayılacağı; yüzde 20 oranındaki malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası priminin yüzde 50'sinin, bir takvim yılında 6 ayı geçmemek üzere, Devlet tarafından karşılanacağı, Devlet tarafından karşılanacak kısmın Kuruma ödenmesine ilişkin usul ve esasların Kurum ve Maliye Bakanlığı tarafından birlikte belirleneceği hüküm altına alınmaktadır.

Onbirinci fıkrada madde kapsamındaki sigortalı sayılanların, 3'üncü maddenin birinci fıkrasının (10) numaralı bendine göre tespit edilecek eş ve çocukları ile ana ve babaları da bakmakla yükümlü olunan kişi sıfatıyla genel sağlık sigortasından yararlandırılmaları sağlanmaktadır.

Onikinci fıkra ile madde kapsamındaki sigortalılar ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, genel sağlık sigortası hükümlerinden yararlanabilmesi için 67'nci maddede sayılan diğer şartların yanı sıra sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihte 6183 sayılı Kanunun 48'inci maddesine göre tecil ve taksitlendirerek tecil ve taksitlendirmeleri devam edenler hariç 180 günden fazla prim ve prime ilişkin her türlü borcunun bulunmaması şartı hüküm altına alınmaktadır.

Onüçüncü fıkrada madde kapsamındaki sigortalıların primlerinin yılda bir veya birden fazla dönem halinde ödenmesi ve ödeme tarihlerini belirleme konusunda Kuruma yetki verilmektedir.

Ondördüncü fıkrada madde kapsamındaki sigortalılar ile ilgili olarak bu maddede aksine hüküm bulunmaması kaydıyla bu Kanunun ilgili hükümleri uygulanacağına referans verilmektedir.

Onbeşinci fıkrada kamu idarelerinin tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süresiz olarak çalıştırılanlar hakkında bu madde hükümlerinin uygulanmayacağı düzenlenmektedir.

On altıncı fıkrada maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenleneceği hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 2- Maddede yapılan düzenleme ile geçmiş 10 yıllık dönem içinde mevsimlik tarım işlerinde çalışırken hayatını kaybeden ve hiçbir sosyal güvencesi olmadığı

için geride kalan dul ve yetimlerle bakmakla yükümlü olduğu ana ve babaları mağdur olan yurttaşlarımızın geride kalan ailelerine en azından acılarını hafifletecek olan bir gelir bağlanması için iş kazası meslek hastalığı sigortası kapsamına alınmaları ve bu suretle geçmişte devlet tarafından güvence altına alınarak karşılanması gereken zararların geçte olsa karşılanması amaçlanmaktadır. Bu düzenlemeye göre yasanın yürürlüğe girdiği tarihten geriye yönelik olarak 10 yıl içerisinde gerçekleşmiş, idari ve adli mercilerce belgelendirilebilen, iş kazaları ve meslek hastalıkları dolayısıyla zarar görenler sigortalı sayılarak elde edecekleri haklardan yararlanabileceklerdir.

MADDE 3 –Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

**31.05.2006 TARİH VE 5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK
SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI (MEVSİMLİK TARIM
İŞÇİLERİNİN SOSYAL GÜVENLİĞİ) HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

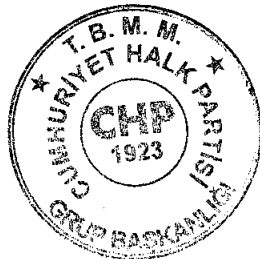
MADDE 1 – 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu’nun
“Tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalışanların sigortalılığı” başlıklı
”EK MADDE 5” aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1)Bu Kanunun 4’üncü madde ile isteğe bağlı sigortalılık hükümleri ve 506 sayılı Kanunun geçici 20’nci maddesi kapsamında sigortalı olmayan, kendi sigortalılıklarından dolayı bu kanunlara göre gelir veya aylık almayan ve 15 yaşını doldurmuş olanlardan; tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalışanlar, il ve ilçelerde Kuruma başvurarak talepte bulundukları tarihten itibaren sigortalı sayılırlar.

(2)Bu madde kapsamındaki sigortalılık, 4’üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi dâhil olmak üzere, 4’üncü maddeye istinaden sigortalı olarak çalışmaya başlayanların çalışmaya başladıkları tarihten, sigortalılıklarını sona erdirmeye talebinde bulunanların talep tarihinden, prim borcu bulunanlardan talepte bulunanların primi ödenmiş son günden, gelir ya da aylık talebinde bulunanların aylığa hak kazanmış olmak şartıyla talep tarihinden ve ölen sigortalının ölüm tarihinden itibaren sona erer.

(3)Bu madde kapsamındaki sigortalıların 4’üncü madde kapsamında çalışmaları halinde, bu madde kapsamındaki sigortalılıkları sona erer. 4’üncü madde kapsamında çalışmanın sona ermesi halinde, bu madde kapsamında çalışmaya başlamaları dolayısıyla Kuruma bildirimde bulunulması halinde başvuruyu takip eden günden itibaren bu madde kapsamında sigortalılıkları kendiliğinden başlar.

(4)Tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süreksiz olarak çalışanlar, 4’üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar. Bunlar hakkında bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları hükümleri aynen uygulanır.

(5)Bu madde kapsamındaki sigortalıların sigortalılıkları sona erdiğinde istekleri halinde bu Kanun'un 50'inci maddesinde tanımlanan isteğe bağlı sigorta hükümlerinden yararlandırılır.

(6)Bu madde hükümlerine tabi sigortalılar iş kazası ve meslek hastalığı ile genel sağlık sigortası sigorta kollarından sağlanan yardımlardan sigortalılıklarının tescil edildiği tarihten itibaren yararlanmaya hak kazanırlar.

(7)Bu madde kapsamındaki sigortalıların iş kazası ve meslek hastalığı halinde durum, kendilerince veya işverenlerince kolluk kuvvetlerine derhal, Kuruma ise en geç üç iş günü içinde bildirilir. Ayrıca, adli ve idari makamlar kendilerine ulaşan iş kazaları ve meslek hastalıkları konusunda Kuruma bilgi verir.

(8)Bu madde kapsamında sigortalı sayılanlar için, 82'inci maddeye göre belirlenen prime esas kazancın alt sınırından hesaplanacak gelir üzerinden % 2 oranındaki iş kazası ve meslek hastalıkları sigortası primi devlet tarafından ödenir. Bu sigortalılık, Kuruma bildirilmek ve ulaşıldıkları mahalde en geç yedi gün içinde işe başlamaları kaydıyla, mevsimlik gezici işçilerin sürekli ikamet ettikleri mahalden geçici çalışmaya gittikleri mahalle hareket ettikleri gün başlar. Bu sigortanın Kuruma bildirimi ve primin ödenmesine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığı ve Kurum tarafından birlikte belirlenir.

(9)Bu madde kapsamında sigortalı sayılanlar ile bakmakla yükümlü oldukları kişilerin, sigortalılıkları dolayısıyla elde ettikleri her türlü gelir, bu Kanunun 80'inci maddesinde belirlenen ve 60'ncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılanlar için Kurumca belirlenecek test yöntemleri ve veriler kullanılarak tespit edilen aile içindeki gelirin kişi başına düşen aylık tutarının hesabında dikkate alınmaz.

(10)Bu madde kapsamında sigortalı sayılanlar için, 82'inci maddeye göre belirlenen prime esas kazancın alt ve üst sınırı arasında olmak kaydıyla, sigortalı tarafından belirlenen günlük kazancın otuz katının % 27'si oranında prim hesaplanır. Bunun %20'si malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları, %5'i genel sağlık sigortası ve %2'si iş kazası ve meslek hastalıkları sigortası primidir. Yüzde 20 oranındaki malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası priminin yüzde 50'si, bir takvim yılında 6 ayı geçmemek üzere, Devlet tarafından karşılanır. Devlet tarafından karşılanacak kısmın Kuruma ödenmesine ilişkin usul ve esaslar Kurum ve Maliye Bakanlığı tarafından birlikte belirlenir.

(10) numaralı bendine göre tespit edilecek eş ve çocukları ile ana ve babaları da bakmakla yükümlü olunan kişi sıfatıyla genel sağlık sigortasından yararlandırılır.

(12) Bu madde kapsamındaki sigortalılar ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin, genel sağlık sigortası hükümlerinden yararlanabilmesi için 67'nci maddede sayılan diğer şartların yanı sıra sağlık hizmeti sunucusuna başvurduğu tarihte 6183 sayılı Kanunun 48'inci maddesine göre tecil ve taksitlendirerek tecil ve taksitlendirmeleri devam edenler hariç 180 günden fazla prim ve prime ilişkin her türlü borcunun bulunmaması şarttır.

(13) Bu madde kapsamındaki sigortalıların primlerinin yılda bir veya birden fazla dönem halinde ödenmesini ve ödeme tarihlerini belirlemeye Kurum yetkilidir.

(14)Bu madde kapsamındaki sigortalılar ile ilgili olarak bu maddede aksine hüküm bulunmaması kaydıyla bu Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

(15) Kamu idarelerinin tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süresiz olarak çalıştırılanlar hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.

(16)Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 2 – 31.05.2006 tarih ve 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“**GEÇİCİ MADDE 61-** (1) Bu Kanunun yayımlandığı tarihten geriye yönelik olarak on yıllık dönem içinde Kuruma kaydı olmadığı halde tarım veya orman işlerinde hizmet akdiyle süresiz olarak çalışanlardan iş kazası ve meslek hastalığı geçirdiği adli veya idari makamlarca tespit edilen çalışanlar iş kazasının olduğu gün itibariyle bu Kanunun Ek 5’inci maddesine göre kaydedilmiş sayılırlar ve 16’ncı maddesinde sağlanan haklardan yararlanırlar.”

MADDE 3 – (1)Bu Kanun Resmi Gazetede yayımlandığı gün yürürlüğe girer.

MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

